

Plan zrównoważonego rozwoju Uniwersytetu SWPS

do 2030 roku

Uniwersytet SWPS jest miejscem, w którym nauka spotyka się z odpowiedzialnością za ludzi, społeczeństwo i środowisko, w którym żyjemy. Każdego dnia wspieramy członków naszej społeczności w odkrywaniu wiedzy, rozwijaniu kompetencji oraz zdobywaniu odwagi do podejmowania wyzwań współczesności. Naszą misją jest nie tylko przekazywanie wiedzy, lecz także inspirowanie do działania i wprowadzania realnych zmian.

Plan zrównoważonego rozwoju stanowi kolejny etap tej drogi. To nie tylko dokument strategiczny, lecz także mapa naszych wartości w działaniu oraz sposób, w jaki przekształcamy codzienne decyzje, procesy i projekty w konkretne działania na rzecz ludzi, społeczności i środowiska. Łącząc edukację, badania i zarządzanie, pokazując, że zrównoważony rozwój nie jest ideą odległą, lecz codzienną praktyką angażującą całą społeczność akademicką.

Wierzymy, że prawdziwa zmiana rodzi się w dialogu, zarówno wewnątrz uczelni, jak i we współpracy z partnerami zewnętrznymi oraz lokalnymi społecznościami. Wspólnie możemy tworzyć rozwiązania innowacyjne, trwałe i odpowiedzialne, które pozwolą nam nie tylko uczyć o zrównoważonym rozwoju, lecz także realnie go praktykować.

Ten plan jest zaproszeniem do wspólnej podróży, do budowania uczelni, w której edukacja, badania i codzienna praktyka idą w parze z troską o dobro wspólne i wspólna odpowiedzialność i konsekwencja w działaniu pozwolą tworzyć bardziej zrównoważoną przyszłość.

prof. dr hab.
Roman Cieślak
Rektor Uniwersytetu SWPS

dr
Ewa Ger
Dyrektor Generalna Uniwersytetu SWPS

Wprowadzenie

W społeczności Uniwersytetu SWPS zrównoważony rozwój traktujemy jako długofalową podróż, w której łączymy działania dydaktyczne, badawcze i organizacyjne z troską o ludzi i planetę. Wierzymy, że nauka i edukacja to odpowiedzialność za teraźniejszość i przyszłość. Zauważamy, że podejmowane dziś działania wspierają rozwój osób studenckich, osób pracujących oraz całej naszej społeczności, przy jednoczesnym uwzględnieniu skutków tych działań dla przyszłości.

Świat, w którym działamy, można opisać modelem BANİ zaproponowanym przez Jamaisa Cascio jako rzeczywistość krucha, niespokojna, nieliniowa i trudna do zrozumienia. W takich warunkach zmiany społeczne, gospodarcze i polityczne oddziałują na instytucje w sposób nieprzewidywalny, dlatego wartości Uniwersytetu SWPS, takie jak odpowiedzialność, odwaga i otwartość, nabierają szczególnego znaczenia. Plan zrównoważonego rozwoju jest odpowiedzią na te wyzwania oraz wyrazem troski o dobro wspólne. Dążymy do wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w dydaktyce, badaniach, zarządzaniu i codziennym funkcjonowaniu uczelni, łącząc zmiany systemowe z kształtowaniem indywidualnych postaw i zachowań. Naszą ambicją jest kształcenie na najwyższym poziomie, prowadzenie badań odpowiadających na wyzwania współczesnego świata oraz tworzenie przestrzeni równości, sprawiedliwości i odpowiedzialności społecznej oraz środowiskowej.

Rozumiemy szczególną rolę Uniwersytetu w budowaniu świadomości ekologicznej, społecznej i etycznej.

Dokument ten jest planem działań do 2030 roku i rozwinięciem strategii realizowanej od 2024 roku, w której kwestie społeczne, środowiskowe i organizacyjne stawiamy na pierwszym miejscu. Wskazuje kierunki rozwoju oraz kroki, jakie podejmiemy w najbliższych latach, pozostając w zgodzie z misją Uniwersytetu SWPS.

Realizacja planu opiera się na współpracy całej społeczności Uniwersyteckiej oraz partnerów z otoczenia. Wierzymy, że dzięki wspólnemu zaangażowaniu możemy stworzyć uczelnię, która nie tylko edukuje i prowadzi badania, lecz także konsekwentnie wdraża zmiany prowadzące do bardziej zrównoważonej przyszłości.

Jak powstał plan

Plan opracowano w procesie partycypacyjnym, obejmującym warsztaty ko-creacyjne, konsultacje oraz analizy benchmarków. Zaangażowane były różne grupy społeczności Uniwersyteckiej: osoby prowadzące badania, kadra dydaktyczna i administracyjna, doktoranci i doktoranci, osoby studenckie oraz osoby pełniące funkcje zarządcze. Połączenie wielu perspektyw pozwoliło stworzyć dokument oparty na realnych potrzebach i możliwościach uczelni. Podstawą merytoryczną dla planu są Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ, które pomogły określić priorytety i główne kierunki działań.

Plan zawiera 41 zadań w ramach 6 obszarów. Pełna wersja planu zawiera opis zadania, odpowiedzialności oraz mierników sukcesu. W wersji skróconej przedstawiamy główne kierunki działań – bez opisów i wskaźników, koncentrując się na ogólnym kierunku zmian. Szczegółowy opis zadań znajduje się w pełnej wersji planu.

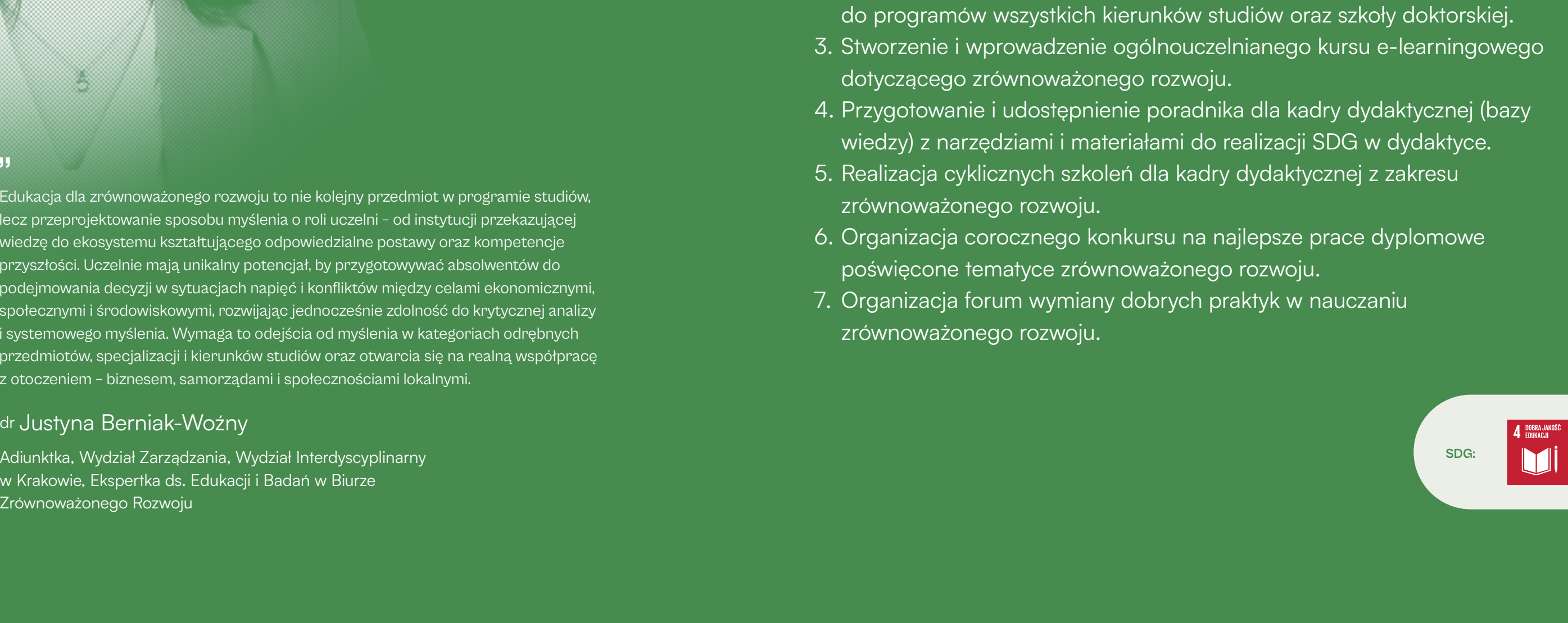
Zadania przewidziane w planie mają różnicowy charakter – obejmują zarówno strategiczne, szeroko zakrojone inicjatywy, jak i bardziej operacyjne działania. Realizacja poszczególnych zadań jest prowadzona przez różne jednostki organizacyjne i akademickie, natomiast za koordynację procesu odpowiada Biuro Zrównoważonego Rozwoju. W planie nie zostały ujęte działania uczelni w obszarze zdrowia psychicznego oraz dostępności. Zadania te są od wielu lat kompleksowo realizowane i rozwijane przez Klinikę Poznawczą, Biuro Wsparcia, zespół HR oraz Centrum Wsparcia i Aktywności Uniwersytetu SWPS.

Dla kogo powstał plan

Plan został przygotowany dla całej społeczności Uniwersytetu SWPS i jej partnerów. Uwzględnia potrzeby osób studenckich, osób prowadzących badania, kadry dydaktycznej, administracyjnej i zarządzającej.

Plan zawiera 41 zadań w ramach 6 obszarów. Pełna wersja planu zawiera opis zadania, odpowiedzialności oraz mierników sukcesu. W wersji skróconej przedstawiamy główne kierunki działań – bez opisów i wskaźników, koncentrując się na ogólnym kierunku zmian. Szczegółowy opis zadań znajduje się w pełnej wersji planu.

Zadania przewidziane w planie mają różnicowy charakter – obejmują zarówno strategiczne, szeroko zakrojone inicjatywy, jak i bardziej operacyjne działania. Realizacja poszczególnych zadań jest prowadzona przez różne jednostki organizacyjne i akademickie, natomiast za koordynację procesu odpowiada Biuro Zrównoważonego Rozwoju. W planie nie zostały ujęte działania uczelni w obszarze zdrowia psychicznego oraz dostępności. Zadania te są od wielu lat kompleksowo realizowane i rozwijane przez Klinikę Poznawczą, Biuro Wsparcia, zespół HR oraz Centrum Wsparcia i Aktywności Uniwersytetu SWPS.

Edukacja

Obszar obejmuje włączenie treści dotyczących Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) do programów studiów na wszystkich poziomach kształcenia. Uwzględnia powoływanie zespołów wspierających, analizę i dostosowywanie programów, tworzenie nowych i rozwijanie istniejących przedmiotów, wprowadzanie treści obywatelskich i fakultatywnych oraz przygotowanie materiałów dla kadry dydaktycznej. Ważnym elementem są szkolenia, fora wymiany doświadczeń, konkursy i inicjatywy dla osób studenckich oraz osób pracujących. Kierunkami świadomości i wzmocnieniu roli uczelni jako centrum wiedzy o zrównoważonym rozwoju.

Kultura organizacyjna i wartości

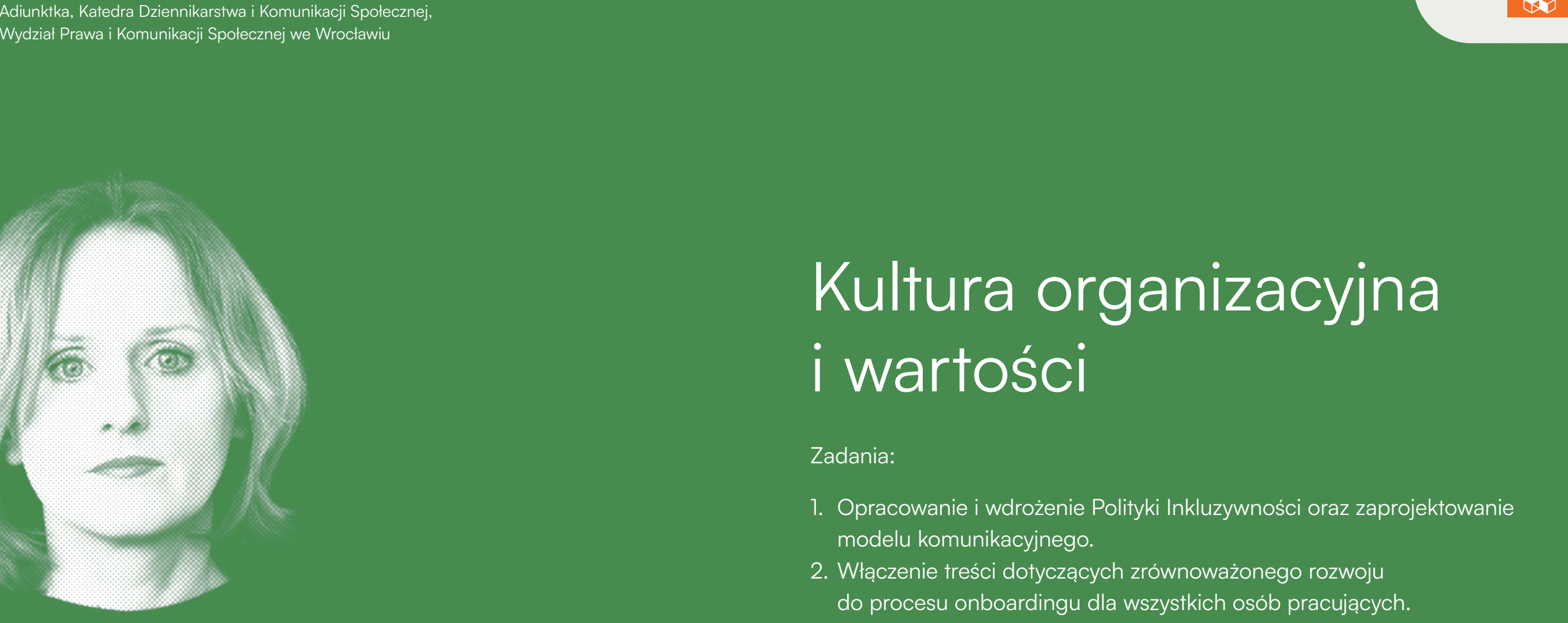
Obszar skupia się na tworzeniu etycznego, otwartego i dostępnego środowiska dla wszystkich osób ze społeczności akademickiej. Wspiera różnorodność i inkluzję. Obejmuje również promowanie wartości uczelni oraz włączenie elementów zrównoważonego rozwoju do działań wewnętrznych, procesów kadrowych oraz procesów związanych z funkcjonowaniem osób studenckich.

Zaangażowanie społeczności i współpraca z otoczeniem

Obszar dotyczy aktywnego włączania całej społeczności Uniwersytetu SWPS i otoczenia społeczno-gospodarczego w działania na rzecz środowiska i społeczności lokalnej. Obejmuje wolontariat, konkursy, budżet partycypacyjny i wydarzenia edukacyjne. Wskazuje na potrzebę sprawności i współodpowiedzialności, budując relacje między społecznością USWPS a jej otoczeniem.

Wszystkie obszary działań łączą przekonania, że zrównoważony rozwój to proces uczyniający, współodpowiedzialności i długofalowej zmiany.

Obszary działań

Badania i innowacje

Obszar dotyczy rozwijania badań oraz wartości artystycznej związanych z SDG, z poszerzeniem wiedzy akademickiej. Obejmuje identyfikowanie i promowanie projektów, wypracowanie systemów monitorowania oraz tworzenie mechanizmów wsparcia, takich jak fundusze promujące, takie jak budowanie świadomości wśród osób prowadzących badania poprzez kampanie i działania promocyjne.

Zrównoważony kampus i infrastruktura

Obszar koncentruje się na tworzeniu przyjaznej i nieskominiowej przestrzeni uczelni. Obejmuje odpowiedzialne gospodarowanie energią, wodą, mobilnością, zielenią, żywnością i odpadami, rozwój infrastruktury rowerowej, ograniczenie zużycia plastiku i marnowania żywności, a także współpracę z dostawcami.

Zarządzanie i polityka operacyjna

Obszar dotyczy włączania zasad zrównoważonego rozwoju do codziennego funkcjonowania uczelni. Obejmuje administrację, zakup, podróże służbowe, organizację wydarzeń i raportowanie. Jego elementem są pomiary śladu węglowego, polityki zakupowe, minimalizowanie plastiku oraz edukacja osób studenckich i pracujących w zakresie odpowiedzialnych działań.

Edukacja

„Edukacja dla zrównoważonego rozwoju to nie kolejny przedmiot w programie studiów, lecz przemyślane włączenie treści dotyczących Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) do programów studiów na wszystkich poziomach kształcenia. Uwzględnia powoływanie zespołów wspierających, analizę i dostosowywanie programów, tworzenie nowych i rozwijanie istniejących przedmiotów, wprowadzanie treści obywatelskich i fakultatywnych oraz przygotowanie materiałów dla kadry dydaktycznej. Ważnym elementem są szkolenia, fora wymiany doświadczeń, konkursy i inicjatywy dla osób studenckich oraz osób pracujących. Kierunkami świadomości i wzmocnieniu roli uczelni jako centrum wiedzy o zrównoważonym rozwoju.”

dr Justyna Berniak-Woźny
Adiunktka, Wydział Zarządzania, Wydział Interdyscyplinarny
w Krakowie, Ekspertka ds. Edukacji i Badań w Burze Zrównoważonego Rozwoju

Badania i innowacje

„W ramach obszaru badań i innowacji, w których funkcjonujemy, kluczowe staje się zadanie do badań i współpracy nauki z otoczeniem oraz do siebie nawzajem. Ważnym elementem jest identyfikowanie i promowanie projektów, wypracowanie systemów monitorowania oraz tworzenie mechanizmów wsparcia, takich jak fundusze promujące, takie jak budowanie świadomości wśród osób prowadzących badania poprzez kampanie i działania promocyjne.”

dr Agnieszka Młodzinska-Granek
Adiunktka, Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej,
Wydział Prawa i Komunikacji Społecznej we Wrocławiu

Kultura organizacyjna i wartości

„Sposób, w jaki wspólnie rozumiemy i realizujemy nasze wartości, definiuje kulturę organizacyjną uczelni. Koncentrując się na edukowaniu oraz wdrażaniu obszarów wspierających zrównoważony rozwój inkluzyjności i odpowiedzialności środowiskowej, budujemy bezpieczną i otwartą środowisko pracy, w którym każdy może mieć realny wpływ na kształtowanie odpowiedzialnej przyszłości.”

Paulina Kolanczyk-Zwierc
Dyrektorka ds. Personalnych, HR Manager,
koordynatorka celu strategicznego „wspólnota uniwersytecka”

Zaangażowanie społeczności i współpraca z otoczeniem

„Zrównoważony rozwój przetrwać może tylko wtedy, jeśli jest on wspólnym przedsięwzięciem. Uczelnia powinna być przestrzenią, w której osoby studiujące i pracujące nie tylko rozumieją skalę wyzwań, lecz także realnie mogą działać: inicjując zmiany, współodpowiedzialność oraz współpracując z otoczeniem. Wierzę, że zaangażowanie na każdym poziomie pozwoli nam stać się znowu laboratorium odpowiedzialnych postaw i zmian społecznych.”

Anna Murzyn-Romańczuk
Kierowniczka Sekcji Projektów Marketingowych i Wydarzeń,
lokalna koordynatorka celu strategicznego „środowisko naturalne”

Zrównoważony kampus i infrastruktura

„Zrównoważony rozwój w obszarze kampusu i infrastruktury wymaga długofalowego planowania i odpowiedzialnego gospodarowania. Kluczowe jest zadanie do badań i współpracy nauki z otoczeniem oraz do siebie nawzajem. Ważnym elementem jest identyfikowanie i promowanie projektów, wypracowanie systemów monitorowania oraz tworzenie mechanizmów wsparcia, takich jak fundusze promujące, takie jak budowanie świadomości wśród osób prowadzących badania poprzez kampanie i działania promocyjne.”

Rafał Furtak
Dyrektor Administracji

Zarządzanie i polityka operacyjna

„Zrównoważony rozwój w zarządzaniu zaczyna się od codziennych decyzji, które mają realny wpływ na naszą społeczność i otoczenie. Polityki zakupowe, zasady podróży służbowych czy organizacji wydarzeń są narzędziami, które pozwalają nam dokonywać świadomych wyborów, odpowiadających na potrzeby i wartości naszej społeczności. Kluczowe jest tworzenie trwałych ram organizacyjnych i regulacyjnych, które zapewniają skuteczność i długoterminową trwałość podejmowanych działań.”

Zuzanna Jakubik
Menadżerka Zrównoważonego Rozwoju,
koordynatorka celu strategicznego „wspólnota uniwersytecka”

Edukacja

- Zadania:
- Opracowanie i wdrożenie procesu mapowania programów studiów pod kątem realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) dla studiów I i II stopnia i szkoły doktorskiej.
 - Włączenie obywatelskich treści dotyczących zrównoważonego rozwoju do programów wszystkich kierunków studiów oraz szkoły doktorskiej.
 - Stworzenie i wprowadzenie ogólnouniwersyteckiego kursu e-learningowego dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
 - Przygotowanie i udostępnienie poradnika dla kadry dydaktycznej (bazy wiedzy) z narzędziami i materiałami do realizacji SDG w dydaktyce.
 - Realizacja cyklicznych szkoleń dla kadry dydaktycznej z zakresu zrównoważonego rozwoju.
 - Organizacja corocznego konkursu na najlepsze prace dyplomowe poświęcone tematyce zrównoważonego rozwoju.
 - Realizacja forum wymiany dobrych praktyk w nauczaniu zrównoważonego rozwoju.

Badania i innowacje

- Zadania:
- Opracowanie i wdrożenie systemu monitorowania badań oraz osiągnięć naukowych i artystycznych pod kątem realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG).
 - Uwzględnienie priorytetów SDG w ogólnouniwersytecznej działalności badawczej.
 - Uruchomienie wewnętrznego funduszu premiującego projekty badawcze realizujące SDG na poziomie uczelni, wydziałów i instytutów.
 - Przeprowadzenie kampanii promującej osoby prowadzące badania oraz twórczość artystyczną na rzecz zrównoważonego rozwoju.
 - Opracowanie katalogu wskaźników środowiskowych oraz metod ich pomiaru dla projektów z nauk społecznych i humanistycznych w kontekście wymogów grantowych.

Kultura organizacyjna i wartości

- Zadania:
- Opracowanie i wdrożenie Polityki Inkluzyjności oraz zaprojektowanie modelu komunikacyjnego.
 - Włączenie treści dotyczących zrównoważonego rozwoju do procesu onboardingu dla wszystkich osób pracujących.
 - Przeprowadzenie działań edukacyjnych dotyczących zachowań proekologicznych wśród osób pracujących.
 - Utworzenie programu edukacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju cyfrowego dla osób pracujących oraz osób studenckich.
 - Realizacja kampanii edukacyjnych dotyczących zrównoważonego rozwoju wśród osób pracujących oraz osób studenckich.
 - Opracowanie systemu nagradzania i motywowania pracowników realizujących inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Zaangażowanie społeczności i współpraca z otoczeniem

- Zadania:
- Stworzenie programu Ambasadorów Zrównoważonego Rozwoju.
 - Utworzenie koła studenckiego lub organizacji studenckiej działających w obszarze zrównoważonego rozwoju.
 - Stworzenie systemu do zgłaszania projektów i inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju.
 - Utworzenie budżetu obywatelskiego na projekty wspierające realizację SDG dla osób studenckich i osób pracujących.
 - Organizacja wydarzeń poświęconych zrównoważonemu rozwojowi.
 - Realizacja proekologicznych projektów edukacyjnych we współpracy z otoczeniem.
 - Stworzenie i przeprowadzenie programu edukacyjnego dla szkół z zakresu zrównoważonego rozwoju.
 - Organizacja wolontariatu na rzecz środowiska naturalnego lub sprawiedliwości społecznej we współpracy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego.
 - Organizacja regularnych wydarzeń wymiany przedmiotów lub utworzenie stałej przestrzeni do wymiany na kampusach.

Zrównoważony kampus i infrastruktura

- Zadania:
- Przeprowadzenie audytów energetycznych oraz wdrożenie planu dekarbonizacji kampusów.
 - Zaizenienie kampusów poprzez zwiększenie liczby roślin i tworzenie stref regeneracyjnych.
 - Rozbudowa infrastruktury rowerowej w kampusach.
 - Instalacja systemów oszczędzania wody.
 - Wprowadzenie zasad diety planetarnej w stołówkach uniwersyteckich.
 - Wprowadzenie działań ograniczających marnowanie żywności na uczelni.
 - Uspokojenie segregacji odpadów oraz działania edukacyjne.
 - Działania na rzecz wprowadzenia zakazu palenia na uczelni.

Zarządzanie i polityka operacyjna

- Zadania:
- Pomiar śladu węglowego we wszystkich kluczowych zakresach oraz publikowanie corocznych raportów.
 - Stworzenie i wdrożenie polityki zrównoważonych zakupów.
 - Stworzenie polityki podróży służbowych z priorytetem transportu niskoemisyjnego.
 - Stworzenie wytycznych dotyczących organizacji zrównoważonych wydarzeń.
 - Stworzenie polityki minimalizacji zużycia plastiku na uczelni.
 - Uruchomienie dedykowanej strony internetowej prezentującej działania Uniwersytetu SWPS na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Autorka:
Zuzanna Jakubik — Menadżerka Zrównoważonego Rozwoju USWPS

Zespół tworzący plan:
Agnieszka Młodzinska-Granek, dr Justyna Berniak-Woźny,
dr Magdalena Kubow, Julia Tyburka, Karolina Zosińska-Zaręba,
Natalia Skalik, Oskar Jagiełło, Paulina Kolanczyk-Zwierc,
Rafał Furtak, Zuzanna Żyłek

Facylitacja procesu powstawania planu:
Joanna Burska Kopczyk, Marlena Mrozek

Projekt graficzny i skład:
Mateusz Antczak

Redakcja:
Patrycja Job, dr Magdalena Kubow

